

AR-GE'ye ayrılan payı artırmalı, dijital becerileri yüksek işgücü yetiştirmeliyiz

thi – Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO) Başkan Yardımcısı Mustafa Zihni Serdar, gelişmiş ülkelerde Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde 4'ünün AR-GE'ye ayrıldığını belirterek, "Türkiye'de bu oran henüz yüzde

1 düzeyinde. Ayrıca bilişim sektöründeki gelişmelere ayak uydurmak için mutlaka dijital becerileri yüksek işgücünü yetiştirmek zorundayız. Bilişim eğitimini, uygulama odaklı alt yaş gruplarına taşıma çalışmalarının özellikle kodlama eğitimlerinin zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir" dedi. Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO) Başkan Yardımcısı Mustafa Zihni Serdar, mecliste temsil ettiği ve dayanaklı tüketim malları, bilişim, mutfak eşyası ve plastik malzeme üretimi yapan firmaların oluşturduğu 16'ncı meslek grubunun taleplerini dile getirdi.

"BEYAZ EŞYA EN FAZLA AR-GE YATIRIMI YAPILAN SEKTÖRLER ARASINDADIR"

Geniş bir ürün yelpazesine sahip ve Avrupa'nın 1 numaralı üreticisi konumunda olan Türk beyaz eşya sektöründe, üretimin yüzde 75'inin 150 farklı ülkeye ihraç edildiğini vurgulayan TTSO Başkan Yardımcısı Mustafa Zihni Serdar, şunları söyledi:

"Beyaz eşya üretim üssü olarak bilinen Almanya ve İtalya'yı geride bırakmış durumdayız. Euromonitor verilerine göre Türkiye, dünya üretiminin yarısını gerçekleştiren Çin'in arkasından ikinci durumdadır. Bizi de Brezilya, ABD ve Polonya takip etmektedir. Günümüzde beyaz eşya sektörü, büyümenin

itici gücü olan sanayi üretiminin artmasında en çok payı olan sektörlerin başında gelmektedir. Ortalamanın üstünde bir büyüme oranı vardır. Beyaz eşya sektörü üretim yapısı, istihdama verdiği katkı ve ihracattaki etkinliği ile Türkiye'nin lokomotifleri olan bir sektördür. Sektör, ortalama 40 bin kişiye doğrudan olmak üzere, toplamda 500 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. Beyaz eşya sektörü Türkiye'de AR-GE çalışmalarına en fazla yatırım yapmış sektörlerin başında gelmekte olup uluslararası rekabet gücümüz artırmaktadır. Ayrıca üretilen ürünlerde enerji verimliliği yüzde 65'e kadar yükselmiştir. 2018 yılında beyaz eşya da 22 milyon adedi aşan bir ihracat rakamı oluşmuştur. Toplam 28 milyon 500 bin de üretim gerçekleştirilmiştir.”

“AR-GE'YE AYRILAR PAY ARTIRILMALIDIR”

TTSO Başkan Yardımcısı Mustafa Zihni Serdar, 16'ncı meslek grubunun diğer sektörü olan bilişimde, bilgisayar donanım ve altyapı hizmetlerini yürüten firmaların yer aldığını belirterek sözlerini şöyle sürdürdü:

“Türkiye'de 2018 yılı rakamlarına göre IT yani bilişim teknolojilerine 8,6 milyar dolar harcama yapılmış. Almanya ve İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde bu rakamlar 100 milyar doların üzerine çıkmış durumdadır. Temelde sorunumuz donanım sektöründe yüzde 75 oranında dışarıya bağımlı durumda olmamızdır. Gelişmiş ülkelerde bu bağımlılığın yüzde 30'lar düzeyinde olduğunu görüyoruz. Bu sektörde ayrıca istihdam ve katma değerli ürün üretme noktasında sıkıntımız var. Ülkenin gayri safi milli hasılaya karşılık gelen AR-GE yatırımlarına harcadığı payın artırılması gerekir. Bizde bu oran yüzde 1'lerdeyken gelişmiş ülkelerde GSMH'nin yaklaşık yüzde 4'ü AR-GE hizmetlerine ayrılmaktadır.”

“BİLİŞİMDE NİTELİKLİ İŞ GÜCÜ SAYISI ARTIRILMALI”

Türkiye'de 2019 yılında bilişim ve iletişim teknolojisi harcamalarının 17,1 milyar dolara ulaşmasının öngörüldüğünü vurgulana Serdar, sektörde yapılması gerekenleri şöyle

sıraladı:“Dijitalleşme, tüm kurumlarda önemli yatırımlarla sürmelidir. Telekomünikasyon, finans, kamu, üretim ve perakende en çok bilişim teknolojisi harcaması yapan sektörler olarak öne çıkacaktır. Özellikle telekom operatörleri dijital servis sağlayıcı olma yönünde kayda değer yatırımlar gerçekleştirecektir. Yapay zekâ, nesnelere interneti, Artırılmış Gerçeklik ve Sanal Gerçeklik teknolojileri daha da önem kazanacaktır. Yenilikçilik artışı, Robotik otomasyon daha etkin olmaya başlayacak. Almanya veya Japonya’da yaklaşık 200 kişiye karşılık bir robot işgücü oluşmaktadır. Teknoloji ilerledikçe istihdam alanlarınızı teknolojiyle birleştiremezseniz istihdam yönünden zayıflarsınız. Akıllı şehirler, Digital okuryazarlık ve toplum mühendisliği özellikle gelişmiş ülkelerde öne çıkacak alanlardan bazılarıdır. Türkiye’de devlet ve özel sektör istihdamı ve yatırımları içerisinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin payı çok düşüktür. Önümüzdeki süreçlerde Türkiye’de bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün gelişimini en çok kısıtlayacak olan faktörler arasında nitelikli iş gücü teminindeki zorluklar olacaktır. Diğer yandan Endüstri 4.0’ın iş gücü piyasası üzerindeki etkilerini, tehditten fırsata dönüştürmek ancak dijital becerileri yüksek nitelikli iş gücüyle mümkündür. Dijital becerileri yüksek işgücünü sağlamak zorundayız. Ancak dijital teknolojileri, yeterli seviyede dijital becerileri olmayan bireylerin de kullanmasına olanak verecek biçimde basitleştirmeliyiz. Bilişim eğitimini, uygulama odaklı alt yaş gruplarına taşıma çalışmalarının özellikle kodlama eğitimlerinin zorunlu hale getirilmesidir. Siber güvenlikle ilgili çalışmalara da önem vermeliyiz. Devletçe sağlanan teşvikleri, Ar-Ge tabanımızı genişletebilme ve uluslararası alanlara taşıma becerilerimizi geliştirebilmede etkin kullanabilmeliyiz. Finansal destek anlamında kalmamalıyız.”

Serdar, meslek grubuna bağlı olan sektörlerin sorunları ve talepleriyle ilgili bilgilendirmelerin de TOBB aracılığıyla ilgili kurumlara yapıldığını vurguladı.